

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319010285
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5319010285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, na verejnom zasadnutí konanom 24. novembra 2022 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Moniky Liptákovej, prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/81/2019 z 12.4.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Čadca, sp.zn. 2T/81/2019 z 12.4.2022 vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaný D. N., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom Q. A. O., A. O. XXXX, okres C.,

s a o d s u d z u j e :

Podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. (§ 36 písm. j/, k/, l/, n/, § 37 písm. h/ Tr. zák.), § 41 ods. 1 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. sa výkon trestu odňatia slobody podmienienečne odkladá a ukladá sa probačný dohľad nad správaním obžalovaného.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. sa ustanovuje skúšobná doba s probačným dohľadom vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák. sa obžalovanému u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania návykových látok.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. e) Tr. zák. sa obžalovanému u k l a d á obmedzenie spočívajúce v zákaze účasti na hazardných hrách, hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávok.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný D. N. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Za uvedené trestné činy mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu bol podmienienečne odložený a bol mu určený probačný dohľad na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky.

Súčasne mu boli uložené obmedzenia spočívajúce v zákaze požívania akýchkoľvek návykových látok a v zákaze účasti na hazardných hrách hrania na hracích automatoch a uzatvárania stávok.

Obžalovanému bola uložená aj povinnosť spočívajúca v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení F. Q., F. Q., Y. Q. ml. a N. Q. odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie prokurátor, ktoré odôvodnil tak, že toto podáva proti výroku o treste.

V odvolaní uviedol, že pokiaľ ide o výrok o treste, nemôže sa stotožniť s mimoriadnym znížením trestu postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., nakoľko na takýto postup neboli splnené zákonné podmienky. Prokurátor na rozdiel od súdu nepovažuje mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. za správne z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok pre takýto postup, v dôsledku čoho takto uložený trest nemožno považovať ani za spravodlivý, ale naopak za príliš mierny, v dôsledku čoho nenapĺňa svoje funkcie, obzvlášť neplní svoj účel z hľadiska potrieb individuálnej a generálnej prevencie. Prvostupňový súd ukladal úhrnný trest, pričom pri zločine lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. je trestná sadzba trestu odňatia slobody v rozmedzí od 7 až do 12 rokov. Pri zohľadnení prevahy poľahčujúcich okolností sa znižuje horná hranica trestnej sadzby o 1/3, a to na 10 rokov a 4 mesiace. Po mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. v upravenej trestnej sadzbe od 2 rokov do 10 rokov a 4 mesiace súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, čo by bolo v prípade splnenia zákonných podmienok pre postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. v rámci zákonného rámca. V danom prípade však povaha a závažnosť predmetného činu neodôvodňovali mimoriadne zníženie trestu, nakoľko ide o jednočinný súbeh zločinu smerujúceho proti osobnej slobode a majetku a prečinu smerujúceho proti domovej slobode. Všetky znaky skutkových podstát už spomínaných trestných činov boli aj v ich kvalifikovanej skutkovej podstate naplnené. Poukázal na tri znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu lúpeže, a to spôsobenie väčšej škody, spáchanie činu závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a na chránenej osobe - osobe vyššieho veku. Pokiaľ ide o okolnosti prípadu uviedol, že obžalovaný mal spáchanie trestných činov vopred premyslené, čo možno usúdiť z toho, že použil kuklu a rukavice, ktoré si nasadil pred spáchaním skutku a následne si pripravil vhodné podmienky na spáchanie činu, tým že odpojil v dome prívod elektrickej energie, v dôsledku čoho dosiahol, že v dome nesvietili svetlá a bola tma, na čo neoprávnene vstúpil do domu, pristúpil k poškodenému, ktorému svietil mobilným telefónom do očí a opakovane ho udrhel do oblasti hlavy, v dôsledku čoho poškodený spadol na gauč, kde mu z náprsného vrečka košele vybral igelitové vrečko s finančnou čiastkou 10 000,- eur. Obžalovaný využil, že poznal daný objekt a poznal poškodeného. Teda na jednej strane mal dobre zmapovanú situáciu v kontexte znalosti, ktorej si vopred premyslel spáchanie trestného činu, pričom samotné podmienky pre jeho spáchanie ešte vhodne dotvoril. Zo strany obžalovaného tak určite nešlo o náhle skratové konanie. Taktiež nemožno opomenúť ani zisťný motív konania obžalovaného, ktorý bol umocnený závislosťou od drog a hazardných hier spojenou so zlou finančnou situáciou, zadlžením obžalovaného, čo v súhrne viedlo k zavrhnutiahodnému násilnému útoku voči výrazne staršej osobe v jej domácom prostredí. Mimoriadne zníženie trestu neodôvodňujú ani pomery obžalovaného, nakoľko tieto sa nijako výrazne nevyvíkajú bežnému občianskemu životu. Okolnosť, že obžalovaný po spáchaní trestného činu vedie riadny život pracujúceho človeka, že sa podieľa na finančnom zabezpečení svojej rodiny, poťažme na finančnom prilepšení pre ďalšie blízke osoby, ešte automaticky neznamená mimoriadne pomery na strane páchatel'a. V prípade obžalovaného však nejde o mimoriadne pomery, nakoľko osobnú starostlivosť o neplnoleté deti obžalovaného vykonáva jeho manželka a aj v prípade matky a starej matky obžalovaného, tieto žijú vo vzťahu a v spoločnej domácnosti spolu s ďalšími osobami, ktoré sa môžu a aj majú o tieto postarať. Navyiac, vzhľadom na pracovnú vyťaženosť obžalovaného (návštevy podľa možnosti, čo dva týždne na víkend) a miesto jeho výkonu práce v zahraničí (Švajčiarsko) možno mať vážne pochybnosti o spôsobe a nevyhnutnosti osobnej starostlivosti o blízke osoby zo strany obžalovaného. Rovnako nebola splnená podmienka, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne. Uloženie trestu odňatia slobody nespojeného s jeho výkonom by v tomto prípade neplnilo preventívno-výchovnú úlohu, a to najmä vzhľadom k spoločnosti a potencionálnym ďalším páchatel'om. Prokurátor je teda názoru, že postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. nemôžu odôvodňovať len bežne sa vyskytujúce skutočnosti ako napríklad, že páchatel' pred spáchaním činu viedol riadny život, že sa k činu doznal, urobil kroky k náhrade spôsobenej škody, či

akékoľvek iné bežne sa vyskytujúce poľahčujúce okolnosti, ktoré sú zohľadnené už pri úprave trestnej sadzby podľa § 38 Tr. zák. Súd však pri absencii splnenia podmienok pre postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku, ako aj na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností mohol mimoriadne znížiť uložený trest, a to „per analogiam“ podľa ustanovenia § 39 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. a mohol teda uložiť trest odňatia slobody znížený o 1/3 pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a to v sadzbe 4 roky a 8 mesiacov až 10 rokov a 4 mesiace, pričom s uložením takto mimoriadne zníženého trestu odňatia slobody by sa bolo možné stotožniť. Súd mal na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, hoc aj mimoriadne zníženého o 1/3 zaradiť obžalovaného na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. aby sám uložil obžalovanému primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody.

K odvolaniu prokurátora sa písomne prostredníctvom obhajcu vyjadril obžalovaný, pričom vo vyjadrení uviedol, že nesúhlasí s názorom prokurátora s tým, že pomery obžalovaného sa nijako výrazne nevyvíjajú bežnému občianskemu životu. Poukázal, že sa stará o viacero osôb z rodiny, ktoré sú odkázané na jeho výživu a finančný zárobok, ako aj na jeho osobnú starostlivosť a zároveň svoj postoj prejavil aj tým spôsobom, že napriek tomu, že bol drogový závislý, podľa vyjadrenia znalca u obžalovaného v súčasnej dobe nie je potrebné v tomto smere uložiť akékoľvek ochranné opatrenie, nakoľko došlo k náprave obžalovaného. Poukázal, že celú spôsobenú škodu uhradil. Výkon trestu odňatia slobody tak, ako to navrhoval prokurátor, by sa výslovne dotkol oboch maloletých detí, jeho manželky, matky i starej matky obžalovaného. Poukázal na skutočnosť, že spôsobenú škodu nahradil, k trestnému činu sa priznal, taktiež sa priznal k drogovej závislosti, ktorá už v súčasnej dobe neexistuje a bola jednou z príčin spáchania trestnej činnosti. Za takýchto okolností považuje odvolanie prokurátora za nedôvodné.

Krajský súd, ako súd odvolací, na podklade podaného odvolania po zistení, že v predmetnej veci niet zákonného dôvodu na postup podľa § 316 Tr. por., preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku mal na zreteli povinnosť prihliadať aj na chyby, ktoré síce neboli odvolaním vytýkané, ale sú takej povahy, že by odôvodňovali podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe § 371 ods. 1 Tr. por. Následne zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom a že toto je síce dôvodné, avšak len čiastočne.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že prvostupňový súd mal splnené zákonné podmienky na postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody s poukazom na pomery obžalovaného. V tomto smere sa preto s odvolacími námietkami prokurátora krajský súd nestotožňuje.

Zo spisu je zrejmé, že skutok bol spáchaný v decembri 2018. Z výpovede obžalovaného a jeho manželky vyplýva, že bolo to v období, keď mali finančné problémy, a to najmä z dôvodu, že obžalovaný bol závislý na drogách a hral na hracích automatoch. Skutku sa dopustil preto, aby zabezpečil aj peniaze do rodiny. Z výpovede manželky obžalovaného vyplýva, že v čase skutku sa pre nedostatok peňazí často hádali a v dôsledku nedostatku peňazí si musela požičať peniaze aj od mamy. Obžalovaný uviedol, že časť peňazí z trestnej činnosti odovzdal manželke na domácnosť, časť prehral v automatoch a časť použil na dlhy, ktoré mal voči drogovým dilerom. Obžalovaný spáchanie skutku pri prvom výsluchu na polícii poprel a následne sa 18. januára 2019 sám dostavil na políciu, kde sa k spáchaniu trestnej činnosti priznal. Ako dôvod spáchania trestnej činnosti uviedol nepriaznivé rodinné pomery, keď s manželkou vychovávali maloleté dieťa a nemali dostatok finančných prostriedkov. Po tom, čo sa na polícii dobrovoľne k spáchaniu trestnej činnosti priznal, sa v júni 2019 zamestnal vo Švajčiarsku ako stolár, kde pracuje doposiaľ. Z posudku jeho zamestnávateľa vo Švajčiarsku vyplýva, že obžalovaný je priateľský a kompetentný pracovník, odborne zdatný a zároveň veľmi ľudský. Považujú ho za dôležitý článok ich odborného tímu a preto rátajú s ním aj do budúcnosti. Zo spisu ďalej vyplýva, že obžalovaný bezprostredne po spáchaní skutku - dňa 18.3.2019, vyhľadal psychiatra, ktorému sa zdôveril so svojimi zdravotnými problémami. Psychiater u neho po vyšetrení konštatoval závislosť na pervitíne a patologické hráčstvo. Obžalovaný prejavil snahu o odvykaciu liečbu. Z výpovede obžalovaného vyplýva, že v tomto smere odbornú pomoc nevyhľadal, ale z drogovej a hráčskej závislosti sa dostal sám aj vďaka podpore svojej rodiny. Z posudku znalca psychiatra z 9.6.2021 vyplýva, že pokiaľ bol obžalovaný v minulosti závislý na

metamfetamíny a na hazardných hrách, od januára 2019 abstínuje a v súčasnej dobe už nie je aktuálne uloženie akéhokoľvek ochranného liečenia v tomto smere, pretože pobyt obžalovaného na slobode z medicínskeho hľadiska nepovažuje za nebezpečný. Je teda zrejmé, že obžalovaný bezprostredne po spáchaní skutku dobrovoľne začal abstínovať, či už ide o drogovú závislosť, resp. hráčsku závislosť a bez toho, aby podstúpil v tomto smere liečbu. V súčasnej dobe už nie je závislý ani na drogách a ani na hracích automatoch. Aj táto skutočnosť podľa názoru krajského súdu preukazuje silnú vôľu obžalovaného po náprave v smere zbaviť sa drogovej a hráčskej závislosti, čo sa mu napokon podarilo aj bez pomoci odborníkov. Ako bolo už vyššie konštatované obžalovaný sa bezprostredne po spáchaní skutku zamestnal v zahraničí, kde pracuje doposiaľ. Po spáchaní skutku sa mu narodilo druhé dieťa a v súčasnej dobe finančne zabezpečuje svoju rodinu - manželku, ktorá je na materskej dovolenke a dve maloleté deti vo veku 7 a 2 roky. Manželka obžalovaného v súčasnej dobe nepracuje, keďže je na materskej dovolenke, ktorá má trvať do júla 2023. Obžalovaný v súčasnej dobe spláca hypotéku a spotrebiteľský úver. Na rodinný dom obžalovaného, v ktorom býva s manželkou a deťmi, je zriadené záložné právo v prospech všeobecnej úverovej banky, ktorá mu poskytla hypotekárny úver vo výške 34 340,- eur s dobou splatnosti do 20.10.2045. Obžalovaný po spáchaní skutku taktiež splatil aj spotrebiteľský úver, ktorý mu bol poskytnutý na kúpu motorového vozidla. V súčasnej dobe obžalovaný spláca aj ďalší spotrebiteľský úver poskytnutý prvou stavebnou sporiteľnou vo výške 33 000,- eur s dobou splatnosti do 15.2.2040. Zo spisu je zrejmé, že všetky tieto pôžičky obžalovaný spláca zo svojho súčasného príjmu, ktorý je zároveň jediným príjmom do jeho rodiny. Obžalovaný po spáchaní skutku zložil do notárskej úschovy aj čiastku 10 000,- eur, ktorá predstavuje celú škodu spáchanú trestnou činnosťou, pričom obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí krajského súdu predložil potvrdenie o vyplatení tejto čiastky dedičom poškodeného Y. Q.. Možno teda konštatovať, že obžalovaný nielen prijal opatrenie na úhradu spôsobenej škody, ale túto škodu v celom rozsahu už aj uhradil. Ide pritom o čiastku 10 000,- eur, ktorú podľa výpovede obžalovaného našetрил popri splácaní dvoch úverov a finančnom zabezpečovaní jeho manželky a dvoch maloletých detí, a to výhradne len zo zárobku obžalovaného.

Zo spisu ďalej vyplýva, že obžalovaný okrem starostlivosti o svoju manželku a dve maloleté deti poskytuje v rámci svojich možností aj potrebnú starostlivosť pre svoju matku a starú matku, ktoré vzhľadom na svoj zdravotný stav nie sú schopné sa bez pomoci druhej osoby o seba postarať. Matka obžalovaného P. N. je invalidná dôchodkyňa, ktorá nežije so svojim manželom - alkoholikom v spoločnej domácnosti. Z lekárskej správy vyplýva, že dlhodobo užíva lieky, prežíva ťažký stres z toho, čo spravil obžalovaný a z obavy o jeho postih. P. N. uviedla, že je po operácii platničky, nemôže dvíhať ťažké predmety, pretože je vo všetkom obmedzená. Kúrenie, uhlie, drevo všetko jej platí obžalovaný. Taktiež jej vykonáva opravy v dome. Na obžalovaného je odkázaná minimálne už 5 rokov. Vyjadřila sa, že keby nemala obžalovaného, tak je na ulici, resp. by nevyžila. Konanie obžalovaného - spáchanie trestnej činnosti, si nevie vysvetliť. Keď sa ho pýtala, prečo to urobil, nevedel to vysvetliť, len sa rozplakal. Obžalovaného trápi to, čo spravil.

Y. N. - stará matka obžalovaného, uviedla, že je na dôchodku, má cukrovku, má operované obidve kolena a taktiež obidve oči. Chodiť môže len s pomocou barly, nakoľko ju bolí chrbtica. Sama už nikde nevyjde, všade ju vozíva obžalovaný. On jej aj nakúpi a v dome všetko porobí, nakoľko jej manžel jej nepomáha a žijú spolu oddelene. Obžalovaný jej prispieva aj finančne na chod v domácnosti, lebo sama by nebola schopná náklady uhradiť. Obžalovaný jej prispieva aj na nákup liekov. Navštívi ju jedenkrát, dvakrát za mesiac podľa toho ako sa mu to podarí a keď príde, vždy jej nakúpi. Taktiež ju v prípade potreby odvezie a poupratuje jej aj dom. Obžalovaný jej nakupuje aj zásoby do mraziaka, keďže ju často nemôže navštevovať. Z ostatných príbuzných jej nemá kto pomôcť, tak ako obžalovaný, lebo jej vnuci a pravnci nie sú ešte zárobkovo činní. Z lekárskej správy vyplýva, že Y. N. je imobilná a vzhľadom na svoj zdravotný stav je plne odkázaná na pomoc inej osoby, najmä pokiaľ ide o prevoz na lekárske vyšetrenia, ako aj pomoc v domácnosti a zabezpečovanie nákupov.

Je teda zrejmé, že obžalovaný popri tom, ako pracuje na turnusy vo Švajčiarsku, finančne zabezpečuje nielen svoju rodinu, manželku a dve maloleté deti, ale podľa možností poskytuje potrebnú starostlivosť, a to aj vo forme finančnej pomoci svojej chorej matke a chorej starej matke, práve ktorá je ako to vyplýva z lekárskej správy vzhľadom na svoj zdravotný stav a imobilitu plne odkázaná na pomoc ďalšej osoby.

Z vyjadrenia manželky obžalovaného, jeho matky a jeho starej matky vyplýva, že v prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému by táto skutočnosť mala nepriaznivý dosah na ich ďalší život, keďže sú nielen finančne, ale aj vo forme priamej starostlivosti, pokiaľ ide o matku a starú matku obžalovaného, odkázané na jeho pomoc.

Zo správy z miesta bydliska na obžalovaného vyplýva, že býva v rodinnom dome v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma maloletými deťmi, o ktoré sa riadne stará. Pracuje formou pracovných turnusov vo Švajčiarsku. V mieste bydliska nebol riešený pre priestupok a zo strany spoluobčanov neboli zaznamenané na neho žiadne sťažnosti. Doposiaľ súdne trestaný nebol a v minulosti bol postihnutý len za priestupky na úseku dopravy.

Možno teda konštatovať, že nielen pred spáchaním trestného činu, ale aj po jeho spáchaní vedie riadny život. K spáchaniu trestnej činnosti sa obžalovaný vyjadril, že túto spáchal v dôsledku nepriaznivých rodinných pomerov, keď s manželkou vychovávali maloleté dieťa a nemali dostatok finančných prostriedkov, nakoľko on peniaze míňal na drogy a na hazardné hry. Spáchanie skutku úprimne oľutoval a snahu po náprave preukázal ďalším spôsobom svojho života. Bezprostredne po skutku sa políciou dobrovoľne priznal, spáchanie skutku oznámil svojim príbuzným, vyhľadal psychiatra za účelom porady o jeho závislosti, pričom následne sa zamestnal vo Švajčiarsku a sám dobrovoľne bez odbornej pomoci prestal užívať drogy a hrať hazardné hry, v dôsledku čoho podľa vyjadrenia znalca už v súčasnej dobe nie je závislý ani na drogách a ani na hazardných hrách. Po spáchaní skutku sa mu narodilo druhé dieťa, pričom je jediným živiteľom rodiny splácajúcim dve pôžičky v súvislosti s výstavbou rodinného domu. Obžalovaný zo svojho príjmu nielen zabezpečuje svoju najbližšiu rodinu, ale finančne vypomáha aj svojej matke a svojej starej matke, ktoré sú v dôsledku ich nepriaznivého zdravotného stavu na neho nielen finančne odkázané. Obžalovaný od decembra 2018, kedy došlo k spáchaniu skutku, výlučne len zo svojho jediného príjmu našetril čiastku 10 000,- eur, ktorá predstavuje škodu spôsobenú trestným činom a táto čiastka bola dedičom poškodeného Y. Q. v celom rozsahu vyplatená. V súčasnej dobe sa stará o dve maloleté deti vo veku 7 a 2 roky, pričom jeho manželka je na materskej dovolenke. Jediným príjmom do rodiny je preukázateľne zárobok obžalovaného, z ktorého nielen spláca dve pôžičky, ale aj finančne vypomáha, ako bolo už vyššie uvedené, aj svojej matke a starej matke. Od spáchania trestného činu sa nedopustil žiadneho protispoločenského konania. V jeho prípade ide o jeho prvé odsúdenie. Obžalovaný podľa názoru krajského súdu preukázal aj silnú vôľu po svojej náprave, keď dobrovoľne začal abstinovať a ukončil svoju závislosť na drogách a hazardných hrách.

Spáchanie trestnej činnosti vzhľadom na osobu obžalovaného, ako aj prejavenu snahu po náprave, možno aj podľa názoru krajského súdu považovať len za ojedinelé vybočenie z rámca jeho riadneho spôsobu života. Svojím životom pred spáchaním skutku, ale aj po spáchaní skutku a najmä pozitívnou zmenou svojho správania po čine obžalovaný podľa názoru krajského súdu dostatočne preukázal, že nie je tak narušenou osobou na prevýchovu a nápravu ktorej by bolo nevyhnutne potrebné pôsobiť nepodmienečným trestom odňatia slobody. Navyiac, zo spisu vyplýva, že výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody by mal veľmi nepriaznivé dôsledky pre jeho najbližšiu rodinu - manželku a dve maloleté deti, ako aj pre jeho matku a starú matku, ktoré sú na jeho starostlivosť, ako to bolo objektívne preukázané, odkázané. Príjem obžalovaného je jediným príjmom v manželstve, pričom z tohto finančne prispieva ja na pomoc svojej matke a starej matke.

Trestná sadzba odňatia slobody pri trestnom čine lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. je v rozpätí od 7 až do 12 rokov. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný sa okrem dopravných priestupkov pred spáchaním trestného činu a ani po jeho spáchaní nedopustil žiadnej inej protispoločenskej činnosti, či už vo forme priestupkov alebo trestných činov, dospel krajský súd k záveru, že tak ako bolo už vyššie konštatované, spáchanie trestného činu možno považovať za nerozvážne konanie zo strany obžalovaného, ktorý nevládal svoju rodinnú situáciu a starostlivosť o manželku a maloleté dieťa v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov a zadlženia vo forme pôžičiek, pričom do takejto situácie sa nesporne dostal preto, lebo bol užívateľom drog a bol závislý na hazardných hrách. Výrazná pozitívna zmena obžalovaného v tomto smere po spáchaní skutku, keďže bez odbornej pomoci začal dobrovoľne abstinovať, zamestnal sa, príkladne sa stará o svoju rodinu a pomáha nielen finančne aj svojej matke a starej matke, dostatočne preukazuje jeho úprimnú snahu po náprave, keď ku skutku sa nielen priznal, tento opakovane úprimne oľutoval, ale v celom rozsahu uhradil aj spôsobenú škodu. Krajský súd v tomto smere poukazuje aj na štyri poľahčujúce okolnosti, na ktoré poukázal v napadnutom rozsudku už prvostupňový súd. Nejde síce o tak významné poľahčujúce okolnosti, ktoré by vo svojom súhrne samé odôvodňovali postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., avšak v konečnom dôsledku poukazujú v pozitívnom zmysle na osobu obžalovaného, jeho prístup k spáchanej trestnej činnosti, ako aj prejavenej snahe uhradiť škodu spôsobenú trestnou činnosťou. Obžalovaný sa po spáchaní trestnej činnosti zdôveril o tejto skutočnosti svojim blízkym, vyhľadal psychiatra, zamestnal sa a z jeho následného spôsobu života

je zrejmé, že prejavil a aj dokázal, že má úprimnú snahu zmeniť svoje správanie k lepšiemu a to, čo spravil, úprimne ľutuje.

Takýto prístup páchatel'a k spáchanej trestnej činnosti a najmä objektívne preukázaná snaha k zmene svojho správania v pozitívnom zmysle, nie sú podľa názoru krajského súdu bežnými okolnosťami vyskytujúcimi sa u ostatných páchatel'ov obdobnej trestnej činnosti. Obžalovaný podľa názoru krajského súdu svojím prístupom a zmenou svojho spôsobu života v pozitívnom zmysle preukázal, že nie je tak narušenou osobou, ktorá by si vyžadovala uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, a to v sadzbe od 7 do 12 rokov. Uloženie trestu v takejto sadzbe by bolo podľa názoru krajského súdu neprímerane prísne a vzhľadom na osobu obžalovaného ako prvotrestaného páchatel'a, ktorý výrazne zmenil svoje správanie po spáchaní trestného činu, bude postačovať aj uloženie miernejšieho trestu, a to trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby a navyiac trestu nespojeného s výkonom odňatia slobody. Krajský súd preto dospel k záveru, že aj trestom kratšieho trvania v tomto prípade nespojeného s výkonom trestu odňatia slobody, možno dosiahnuť účel trestu požadovaný Trestným zákonom. Na zabezpečenie ochrany spoločnosti bude aj podľa názoru krajského súdu postačovať trest kratšieho trvania ako je trest v rámci výmery zákonnej trestnej sadzby, a to najmä s poukazom na doterajší život obžalovaného, z ktorého aj podľa názoru krajského súdu možno dospieť k záveru, že spáchanie trestnej činnosti obžalovaným bolo len ojedinelé vybočenie z jeho riadneho spôsobu života.

V tomto smere krajský súd poukazuje aj na ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., z ktorého vyplýva, že trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. V prípade uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému, a to aj pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, by nesporene podľa názoru krajského súdu takýto trest mal veľmi nepriaznivý vplyv na existenciu jeho najbližšej rodiny - manželky a jeho dvoch maloletých detí, ktorých jediným žiteľom je obžalovaný a taktiež by mal nepriaznivý vplyv aj na život jemu blízkych osôb - jeho matky a starej matky, o ktoré sa stará. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody, by podľa názoru krajského súdu malo charakter neopodstatnenej pomsty zo strany štátu voči osobe, ktorá sa prvýkrát vo svojom živote dostala do rozporu so zákonom, keď pred spáchaním trestného činu, ako aj po jeho spáchaní, viedla riadny život. Vzhľadom na spôsob života obžalovaného, možno podľa názoru krajského súdu dôvodne očakávať, že trest uložený mu rozsudkom krajského súdu bude trestom spravodlivým a objektívnym a dostatočne spôsobilým k náprave a prevýchove obžalovaného.

Na rozdiel od prvostupňového súdu krajský súd ustanovil obžalovanému skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere 4 roky, t.j. o jeden rok dlhšiu ako mu bola ustanovená prvostupňovým súdom. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil dvoch trestných činov, z ktorých jeden je zločinom, dospel krajský súd k záveru, že primeranou skúšobnou dobou zodpovedajúcou tomuto faktu, bude skúšobná doba vo výmere 4 roky.

Obžalovanému krajský súd uložil aj rovnaké obmedzenia, ktoré mu boli uložené prvostupňovým súdom, nakoľko na takýto postup boli aj podľa názoru krajského súdu splnené zákonné podmienky. Neuložil však obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu, nakoľko bolo preukázané, že do rozhodnutia Krajského súdu v Žiline bola táto škoda v celom rozsahu poškodeným uhradená.

V tomto smere pokiaľ ide o ustanovenie dlhšej skúšobnej doby, považuje krajský súd odvolacie námietky prokurátora za dôvodné, pričom s ostatnými námietkami sa nestotožnil. Pokiaľ prokurátor namietal, že obžalovaný naplnil kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu lúpeže, a to tromi znakmi, tu krajský súd poznamenáva, že ide o skutočnosti, ktoré majú význam pri posudzovaní okolnosti prípadu, avšak nie pri posudzovaní pomerov páchatel'a. Aj keď prokurátor poukázal na tieto okolnosti prípadu, tieto nevyučujú mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na pomery páchatel'a, ako tomu bolo v posudzovanom prípade. Taktiež konštatovanie prokurátora, že obžalovaný mal spáchanie skutku vopred premyslené, na tento sa dôkladne pripravil, pričom poznal pomery poškodeného, sú opäť skutočnosťami, ktoré odzrkadľujú okolnosti spáchania trestnej činnosti. Ak prokurátor poukazuje na drogovú a hazardnú závislosť obžalovaného v čase spáchania skutku, z vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že tejto závislosti sa obžalovaný sám dobrovoľne zbavil, a to bez akejkoľvek odbornej pomoci, pričom jeho následný život po spáchaní trestného činu je vedený spôsobom v záujme odstránenia škodlivých následkov trestnej činnosti, ako aj riadnej starostlivosti o svoju rodinu a starostlivosti o výchovu svojich maloletých detí. Preto podľa názoru

krajského súdu ani uloženie miernejšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody by nebolo možné považovať za rozhodnutie spravodlivé, ale naopak za rozhodnutie neprimerane prísne, ktoré by podľa názoru krajského súdu ani výchovne nepôsobilo na obžalovaného, nakoľko by malo citeľný negatívny dopad na jeho rodinu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 2:1.

V trestnej veci obžalovaného D. N., nar. XX.X.XXXX, vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp.zn. 3To/55/2022 ako členka senátu JUDr. Monika Liptáková, nesúhlasím s väčšinovým rozhodnutím senátu, a preto v zmysle § 170 odsek 6 Trestného poriadku predkladám nasledovné odlišné stanovisko. Zároveň žiadam, aby sa toto odlišné stanovisko pripojilo k rozhodnutiu krajského súdu a doručilo a zverejnilo spolu s rozhodnutím.

Krajský súd pomerom hlasov 2:1 prijal rozhodnutie, ktorým sa uzniesol, že odvolanie prokurátora je sčasti dôvodné a navýšil skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom u obžalovaného D. N. o 1 rok. Senát krajského súdu argumentoval tým, že vzhľadom na pomery obžalovaného je potrebné aplikovať inštitút mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 odsek 1 Trestného zákona, čím v podstate potvrdil právnu argumentáciu v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu.

Na rozdiel od senátu, nepovažujem v tomto konkrétnom prípade uplatnenie mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona za správne, z dôvodu nespĺnenia všetkých zákonných podmienok pre takýto postup, v dôsledku čoho takto uložený trest nemožno považovať ani za spravodlivý, ale naopak, za príliš mierny, v dôsledku čoho takýto trest nenapĺňa svoje funkcie, zvlášť neplní svoj účel z hľadiska potrieb individuálnej a generálnej prevencie.

Ustanovenie § 39 odsek 1 Trestného zákona je jedným z prostriedkov individualizácie trestu a prejavom depenalizácie Trestného zákona. Postup podľa § 39 Trestného zákona potom umožňuje riešiť situácie, keď trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej sadzby by nezodpovedal okolnostiam konkrétneho prípadu a keď dolná hranica tohto trestu stanovená v zákone by bola pociťovaná ako prekážka brániaca uloženiu primeranejšieho trestu. V tomto prípade je možné čiastočne akceptovať dôvody obžalovaného, že má dve maloleté deti, ktoré sú odkázané na jeho výživu, od spáchaného skutku uplynuli viac ako tri roky odkedy sa obžalovaný riadne zamestnal a prestal užívať návykové látky, obžalovaný od začiatku trestného stíhania priznal spáchanie skutku, viedol doposiaľ riadny život a nahradil poškodeným spôsobenú škodu. Na všetky tieto okolnosti možno pri ukladaní trestu prihliadať, a môžu sa odzrkadliť na výmere trestu. S prihliadnutím na vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ako aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností má členka senátu JUDr. Monika Liptáková za to, že obžalovanému môže byť znížený uložený trest, no len „per analogiam“ podľa ustanovenia § 39 odsek 2, odsek 4 Trestného zákona, teda o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, t.j. v upravenej trestnej sadzbe 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov až 10 (desať) rokov a 4 (štyri) mesiace. S uložením takto zníženého trestu odňatia slobody by bolo možné vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu konštatovať, že trest je správny, zákonný a spravodlivý. V posudzovanom prípade nie je možné vzhliadnuť existenciu takých mimoriadnych okolností, ktoré by odôvodňovali využitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 odsek 1 Trestného zákona.

Mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona neodôvodňujú pomery obžalovaného, nakoľko tieto sa nijako výrazne nevyvíjajú bežnému občianskemu životu. Okolnosť, že obžalovaný po spáchaní trestného činu vedie riadny život pracujúceho človeka, či že sa podieľa na finančnom zabezpečení svojej rodiny (manželky na materskej dovolenke a dvoch detí), poťažme na finančnom prílepení pre ďalšie blízke osoby (svoju matku a starú matku), ešte automaticky neznamená mimoriadne pomery na strane páchatel'a. Akokoľvek je potrebné pri ukladaní trestu zohľadňovať aj osobné a rodinné pomery obžalovaného, tieto v zásade nemôžu prevažovať a neprevažujú nad záujmom spoločnosti na spravodlivom potrestaní páchatel'ov, a ak áno, tak len mimoriadne, v celkom ojedinelých a výnimočných

prípadoch, medzi ktoré však vzhľadom na všetky okolnosti nepatrí daná trestná vec, nakoľko osobnú starostlivosť o nepľnoleté deti obžalovaného vykonáva jeho manželka, a aj v prípade matky a starej matky obžalovaného, tieto žijú vo vzťahu a v spoločnej domácnosti spolu s ďalšími osobami, ktoré sa môžu a aj majú o tieto postarať, navyiac, vzhľadom na pracovnú vyťaženosť obžalovaného (návštevy podľa možností, čo dva týždne, na víkend, s príchodom v sobotu ráno okolo 07.00 h. a odchodom v nedeľu okolo 13.00 h.) a miesto výkonu práce ďaleko v zahraničí (Švajčiarsko), možno mať vážne pochybnosti o spôsobe a nevyhnutnosti osobnej starostlivosti o blízke osoby zo strany obžalovaného. Tiež je vhodné uviesť, že obžalovaný pravidelne v mesačných intervaloch manželke zasiela peniaze zo zahraničia, kde dostáva na pomery slovenského občana nadpriemerne vysoký zárobok. Z tohto dôvodu je na mieste vysloviť vážne pochybnosti o tvrdeniach manželky obžalovaného, že výkonom trestu by bola ohrozená výživa ich maloletých detí, nakoľko je veľmi vysoký predpoklad, že má našetrované dostatočné množstvo finančných prostriedkov, a to aj s poukazom, že od jej výsluchu na hlavnom pojednávaní (kde uviedla, že disponuje niekoľkými tisícami eur) uplynulo viac ako polroka.

Čo sa týka osoby obžalovaného, jeho pomerov a možnosť jeho nápravy je nutné uviesť, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, jedná sa u neho o prvé vybočenie z medzí vedenia riadneho života, aj keď už bol v minulosti postihnutý pre pár priestupkov v doprave. Tiež je pravdou, že obžalovaný zabezpečuje výživu pre svoje deti, manželku a pravdepodobne čiastočne aj pre mamu a staré mamy. Je nepochybné, že obžalovaný je otcom rodiny, ktorý má vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť a s tým spojená zásada personalita trestu uvedená v ustanovení § 34 odsek 3 Trestného zákona však v žiadnom prípade nesmie brániť súdu, aby obžalovanému uložil spravodlivý, zákonný a primeraný trest.

Zásadu personalita trestu vyjadrenú v § 34 odsek 3 Trestného zákona, na ktorú senát krajského súdu poukazuje nie je možné chápať absolútne a vykladať ju izolovane od ostatných zásad ukladania trestov obsiahnutých v § 34 Trestného zákona. Ako sa v rámci tejto zásady uvádza, nie je možné dosiahnuť taký ideálny stav, aby sa uložený trest vôbec nedotkol rodiny obžalovaného a iným jemu blízkym osobám. Uvedenú zásadu nemožno preceňovať, ale je ju nutné vykladať s ostatnými zásadami ukladania trestov a to najmä zásadou individuálnej a generálnej prevencie a zásadou individualizácie trestu. Snahou zásady personalita trestu má byť síce aspoň v čo najväčšej možnej miere eliminovať nepriaznivý stav, aby sa konanie obžalovaného čo najmenej dotklo jeho rodiny, ale nie za cenu, že obžalovanému bude v tomto konaní uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, čo v danom prípade, ako navrhuje senát krajského súdu, sa členke senátu JUDr. Monike Liptákovej, a to s poukazom na všetky spomínané okolnosti, javí ako trest neprimeraný a nespravodlivý. Práve naopak, v zmysle zásad ukladania trestov je podľa jej názoru nevyhnutné pôsobiť na obžalovaného nepodmieneným trestom odňatia slobody.

Postup podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona nemôžu odôvodňovať len bežne sa vyskytujúce skutočnosti, ako napríklad, že páchatel pred spáchaním činu viedol riadny život, že sa k činu priznal, urobil kroky k náhrade spôsobenej škody, či akékoľvek iné bežne sa vyskytujúce poľahčujúce okolnosti, ktoré sú zohľadňované už pri úprave trestnej sadzby podľa § 38 Trestného zákona alebo tiež bežne sa vyskytujúce nepriaznivé pomery páchatela (napr. povinnosť podieľať sa na starostlivosti o rodinu formou jej finančného zabezpečenia, ak túto okolnosť možno vôbec takto vnímať).

Treba poukázať tiež na tú skutočnosť, že obžalovaný svojim konaním naplnil až tri kvalifikované skutkové podstaty zločinu lúpeže, čo značným spôsobom zvyšuje nebezpečenstvo jeho konania.

Na základe vyššie uvedeného teda nesúhlasím s rozhodnutím senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.